

Analyse | kraka

24. juni 2019

Rapportbilag til ”Mange handelsbeskæftigede arbejder uden for traditionelle handelsbrancher”¹

Af Niels Storm Knigge og Sebastian Hørlück

Dette er bilag til rapporten: ”Mange handelsbeskæftigede arbejder uden for traditionelle handelsbrancher”, Kraka (2019).

Bilaget viser rapportens figurer for personer, som er fuldtidsbeskæftigede eller hvad der nærmer sig dette. Data er begrænset til personer med en beskæftigelsesgrad på mindst 0,8 ud af et fuldtidsårsværk på 1924 timer.

Derudover viser bilaget figurer, der sammenligner en udvalgt gruppe af handelsbeskæftigede, som går under betegnelsen ”indkøbsarbejde agenter” (DISCO kode 332300), med de øvrige handelsbeskæftigede samt de øvrige private lønmodtagere.

Kontakt

Senioranalytiker
Niels Storm Knigge
Tlf. 3113 3297
E-mail: nsk@kraka.org

---

¹ Analysen er udført på opfordring af Dansk Industri Handel. Kraka står inde for alt fagligt arbejde og alle konklusioner.

1. Sammenfatning

I rapporten "Mange handelsbeskæftigede arbejder uden for traditionelle handelsbrancher", Kraka (2019), gennemgås, hvordan de handelsbeskæftigede, defineret ud fra jobfunktion, fordeler sig ift. andre private lønmodtagere.

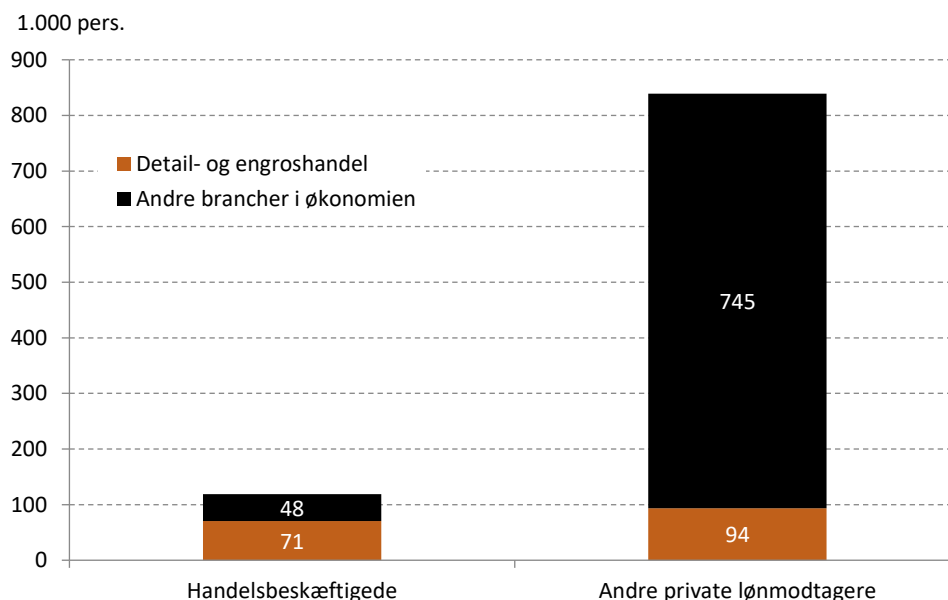
I dette rapportbilags første del, Afsnit 1 og 2, gengives hovedparten af rapportens figur, men hvor der udelukkende ses på beskæftigede med fuld eller næsten fuld arbejdstid. Dette er defineret som en beskæftigelsesgrad på mindst 0,8, hvilket svarer til omtrent 30 timer om ugen. En beskæftigelsesgrad under 1 – og dermed et timetal under 37 om ugen – kan dog også forekomme for egentligt fuldtidsbeskæftigede, hvis der f.eks. holdes ferie uden løn. I de efterfølgende figurer og tekststykker anvendes definitionen "fuldtidsbeskæftigede" for personer med mere end 0,8 i beskæftigelsesgrad. Omregning til fuldtidspersoner gøres som i hovedrapporten.

For at fastholde nummeringen af figurer, som den er i rapporten, er alle figurer gengivet nedenfor i samme rækkefølge, som de har i rapporten – også de enkelte figurer, som går igen eller som er udeladt.

I rapportbilagets anden del, Afsnit 0, vises figurer for indkøbsarbejde agenter.

Ses der udelukkende på fuldtidsbeskæftigede, så udgør handelsbeskæftigede en mindre del af det samlede antal private lønmodtagere, nemlig 119.000 ud af 958.000, svarende til godt 12 pct., jf. Figur 1. Det tilsvarende tal for samlet beskæftigelse er knap 18 pct., hvilket viser den store udbredelse af deltidsbeskæftigelse blandt handelsbeskæftigede.

Figur 1 Handelsbeskæftigede og andre private lønmodtagere på fuld tid, 2016

Anm.: Fuld tid defineret som beskæftigelsesgrad over 0,8. Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Indenfor detail- og engroshandel har der været et mindre relativt fald i antallet af beskæftigede ved at begrænse til fuldtidsbeskæftigede – fra 161.000 til 94.000. Det tilsvarende fald for handelsbeskæftigede i detail- og engroshandel er fra 208.000 til 71.000.

2. Handelsbeskæftigede findes mange steder i den private sektor

Nedenstående Figur 2 er gentaget blot for nummereringens skyld.

Figur 2 Handelsbeskæftigede og andre private lønmodtagere på fuld tid, 2016

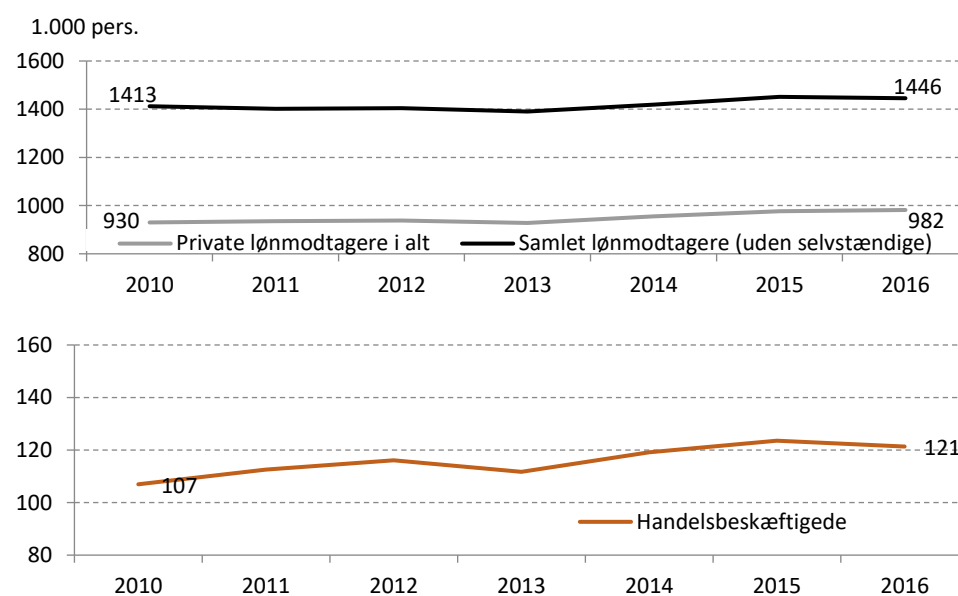
Se Figur 1

Anm.: Fuld tid defineret som beskæftigelsesgrad over 0,8. Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Selvom de handelsbeskæftigede udgør en mindre del af den samlede private lønmodtagerbeskæftigelse, når der ses på fuldtidsbeskæftigede, så er tendensen fortsat, at andelen er stigende, jf. Figur 3. I 2010 udgjorde handelsbeskæftigede ca. 11,5 pct., af de private lønmodtagere på fuld tid, mens andelen i 2016 var lige knap 12,5 pct. Andelen vokser dermed med knap 1 pct. point.

Figur 3 Antal beskæftigede hoveder med fuld tid 2010-2016

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Hvem er de handelsbeskæftigede?

Dette afsnit viser figurer, der beskriver de handelsbeskæftigede, der arbejder fuld tid.

Figur 4 Udeladt

Figuren er udeladt, da den viser beskæftigelsesgrad, og da data netop er særligt udvalgt på dette i dette rapportbilag, er figuren derfor ikke er beskrivende.

Anm.:
Kilde:

Figur 5 Udeladt

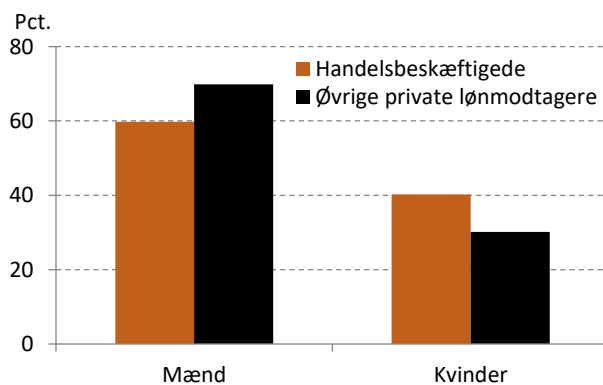
Figuren er udeladt, da den viser beskæftigelsesgrad, og da data netop er særligt udvalgt på dette i dette rapportbilag, er figuren derfor ikke er beskrivende.

Anm.:
Kilde:

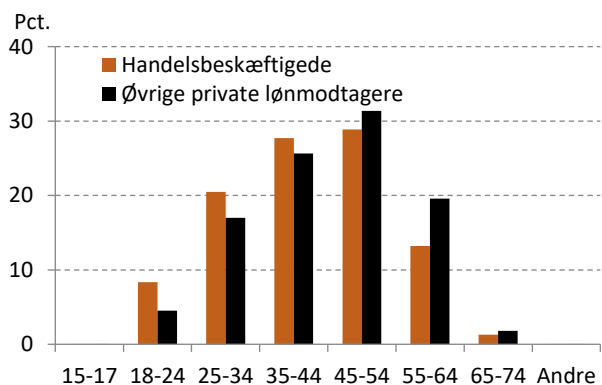
Hovedrapporten viste, at flest handelsbeskæftigede er mænd, men set ift., hvor mange mænd der normalt er blandt de private lønmodtagere, så er handelsbeskæftigede faktisk oftere kvinder. Denne konklusion gælder også, når man ser på de fuldtidsbeskæftigede, jf. Figur 6.a. Andelen af mænd vokser både for de handelsbeskæftigede og øvrige private lønmodtagere, fordi kvinder lidt oftere arbejder deltid.

Figur 6 Køns- og aldersfordeling for handelsarbejdere sammenlignet med øvrige private lønmodtagere

a) Kønsfordeling

b) Aldersfordeling

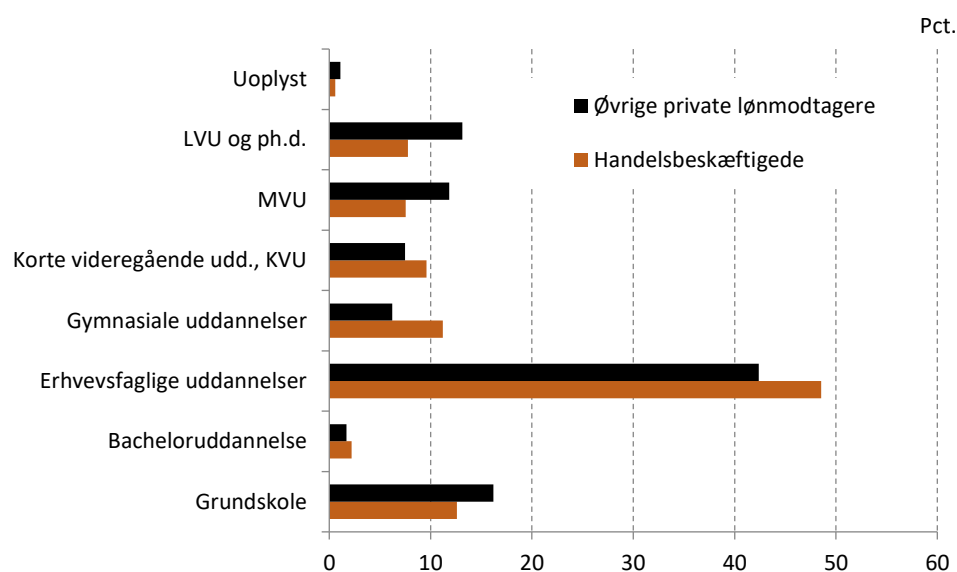
Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Gruppen af andre aldre dækker personer under 15 og over 74 samt ganske få personer, hvor alderen ikke fremgår af data. Fordelingen er baseret på fuldtidsbeskæftigede.
Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Aldersfordelingen er betydeligt påvirket af beskæringen til fuldtidsbeskæftigede. Således er aldersfordelingen blandt de handelsbeskæftigede meget tættere på øvrige private lønmodtagere, end det var tilfældet i hovedrapporten, jf. Figur 6.b. Særligt den høje andel af 15-17-

og 18-24-årige har nærmet sig de øvrige. Der er dog fortsat lidt flere 18-44-årige og lidt færre 45-64-årige blandt de handelsbeskæftigede.

Ændringen i aldersfordelingen blandt de handelsbeskæftigede kan også aflæses i fordelingen på uddannelser. Således er der nu færre, ikke flere, med grundskolen som højeste uddannelse blandt de handelsbeskæftigede sammenlignet med øvrige private lønmodtagere, jf. Figur 7. Der er ligeledes færre med gymnasiale uddannelser. Faldene er især blevet modgået af en stigende andel erhvervsfaglige uddannelser blandt de handelsbeskæftigede, der arbejder fuld tid.

Figur 7 Uddannelsesfordeling for beskæftigede – kun fuldtidsbeskæftigede 2016

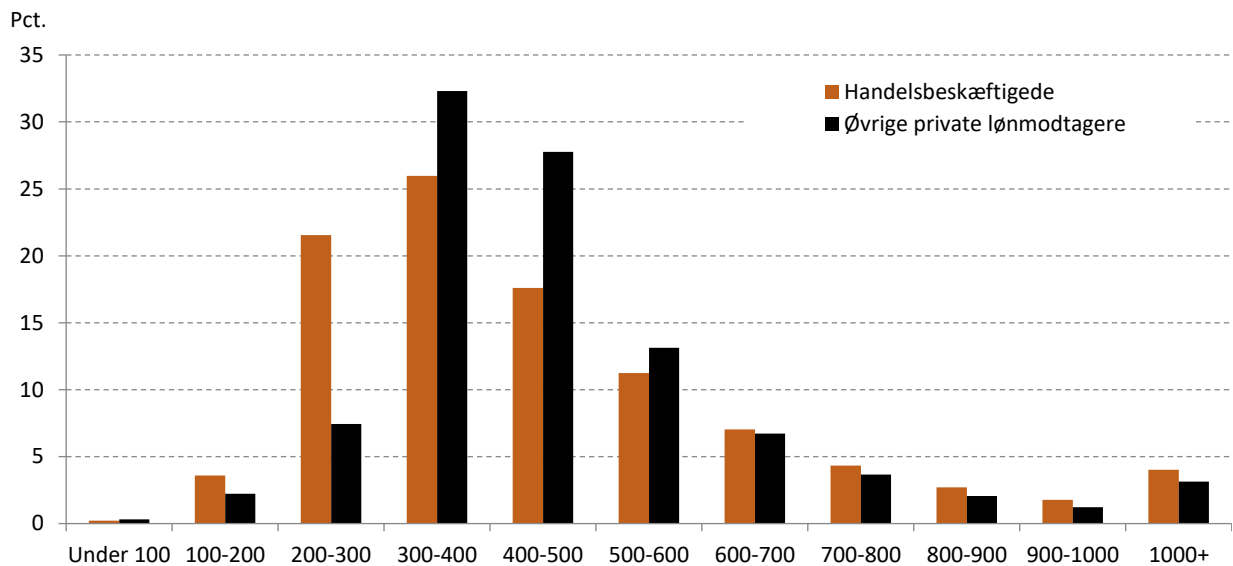
Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Fordelingen er baseret på fuldtidsbeskæftigede.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Ændringen i alders- og uddannelsessammensætningen kan også ses afspejlet i lønfordelingen blandt de private lønmodtagere, ikke mindst de handelsbeskæftigede. Igen er det tilfældet, at fordelingen for de handelsbeskæftigede nærmer sig fordelingen blandt de øvrige private lønmodtagere, jf. Figur 8.

Som figuren viser, er der nu ganske få beskæftigede med en årsløn omregnet til fuldtidsårs-løn, der tjener under 200.000 om året, hvilket skal ses i lyset af det begrænsede antal personer under 18 år. Den mest hyppige løn for handelsbeskæftigede ligger nu, ligesom for de øvrige private lønmodtagere, mellem 300.000 og 400.000 kr. Det gælder dog fortsat, at handelsbeskæftigede er markant mere hyppige i gruppen mellem 200.000 og 300.000 kr. og tilsvarende mindre hyppige i løngrupperne mellem 400.000 og 600.000 kr. Bemærk, at der nu er en større andel handelsbeskæftigede, som tjener over 600.000 end for de øvrige private lønmodtagere.

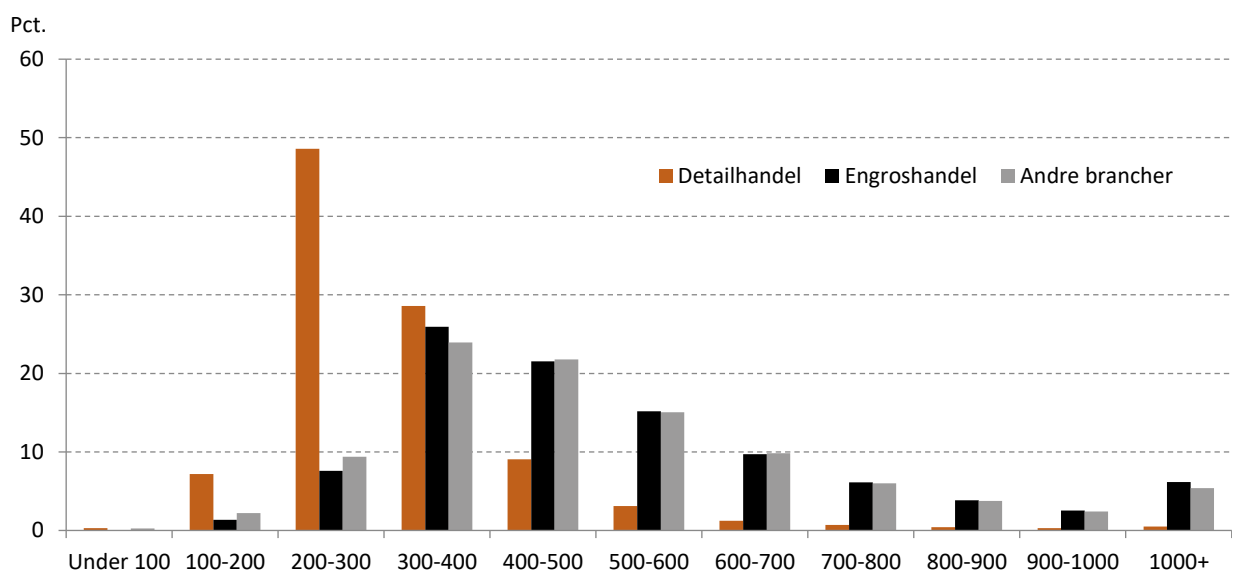
Figur 8 Fordeling af fuldtidsbeskæftigedes indtægt i 1.000 kr. 2016, omregnet til fuldtidsårsløn

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Omregnet til løn for en fuldtidsperson ved at dividere den opgjorte lønindtægt med beskæftigelsesgraden.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Det er fortsat særligt detailhandelsbranchen, hvis lønfordeling er tungest i den lave ende, jf. Figur 9. Forskellen er ikke blevet mindre markant ift. hovedrapporten, om end den dog er koncentreret mere i niveauet 200.000 til 300.000 kr., da antallet under 200.000 som nævnt er markant mindsket. Handelsbeskæftigede i engroshandel og detailhandelsbranchen har meget ensartede lønfordelinger.

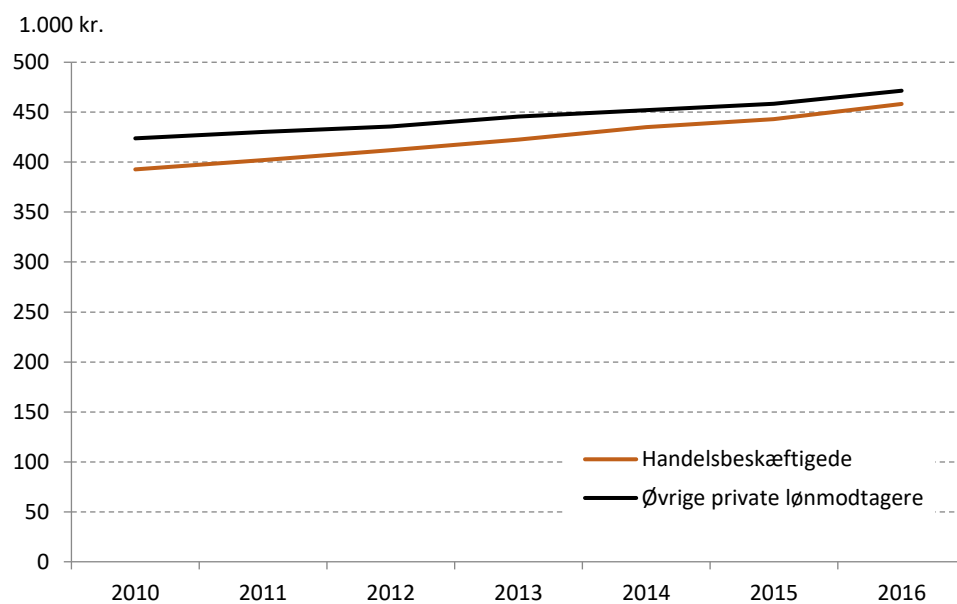
Figur 9 Indtægt i 1.000 kr. 2016 for handelsbeskæftigede på fuld tid, omregnet til fuldtidsårsløn

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Omregnet til løn for en fuldtidsperson ved at dividere den opgjorte lønindtægt med beskæftigelsesgraden.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Den ændrede lønfordeling afspejles også i gennemsnitslønnen, hvor der nu ikke er meget forskel mellem de handelsbeskæftigede og øvrige private lønmodtagere, Figur 10. Forskellen indsnævres samtidig en smule over tid. Forskellen til hovedrapporten skyldes en mere ensartet timeløn, da figuren er omregnet til fuldtidsårsløns og således allerede tog højde for det lavere timetal i hovedrapporten.

Figur 10 Gennemsnitsløns for fuldtidsbeskæftigede 2010-2016, omregnet til fuldtidsårsløns

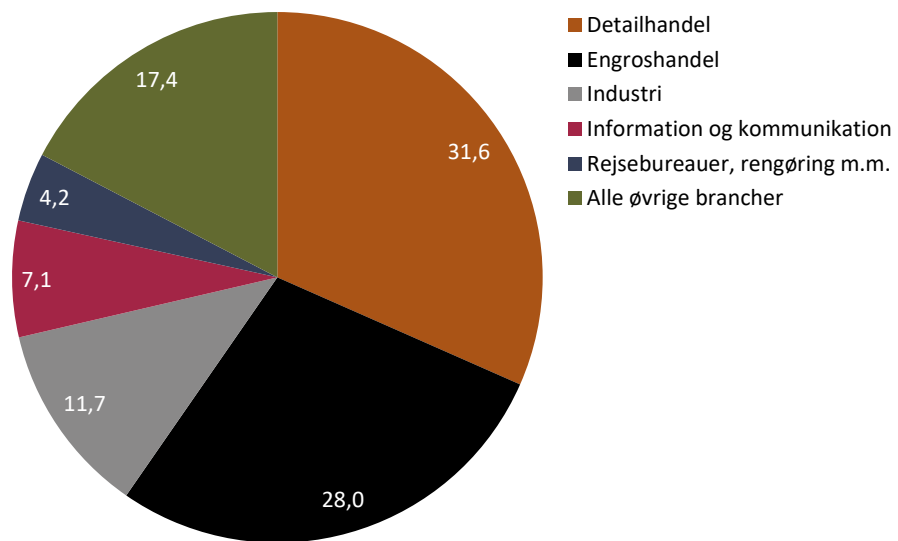
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre

Hvor findes de handelsbeskæftigede?

Dette afsnit beskriver nærmere de steder, hvor de handelsbeskæftigede, som arbejder fuld tid, arbejder.

Det er stadig hovedparten af de handelsbeskæftigede som er at finde i handelsbrancherne, jf. Figur 11. Andelen er lige under 60 pct. (ift. ca. 62,5 pct. i hovedrapporten), men består nu i mindre grad af detailhandelsbranchen og i højere grad af engroshandel.

Figur 11 Andel af handelsbeskæftigede på fuld tid på overordnede brancheniveauer (pct.)

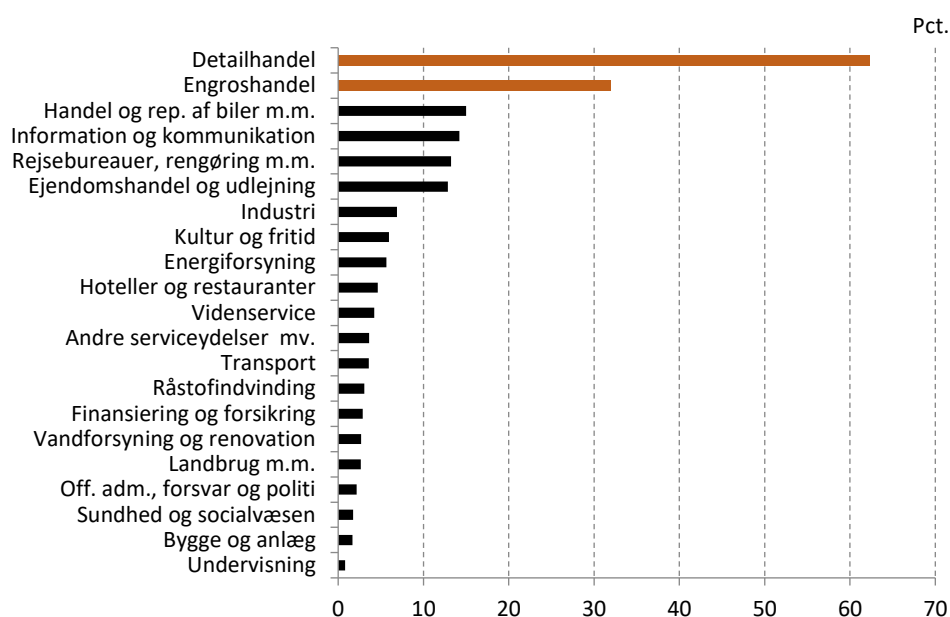

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Andel af handelsbeskæftigede omregnet til fuldtidsbeskæftigede.
Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Ser man på, hvor meget de handelsbeskæftigede fylder i de enkelte brancher, er der ikke sket de store ændringer ved at se på de fuldtidsbeskæftigede, jf. Figur 12. Handelsbeskæftigede fylder nu lidt mindre, men stadig mere end 60 pct. af detailhandlen, og de fylder fortsat godt 30 pct. af engroshandlen. Øvrige brancher har fortsat mindre, om end ikke ubetydelige, andele.

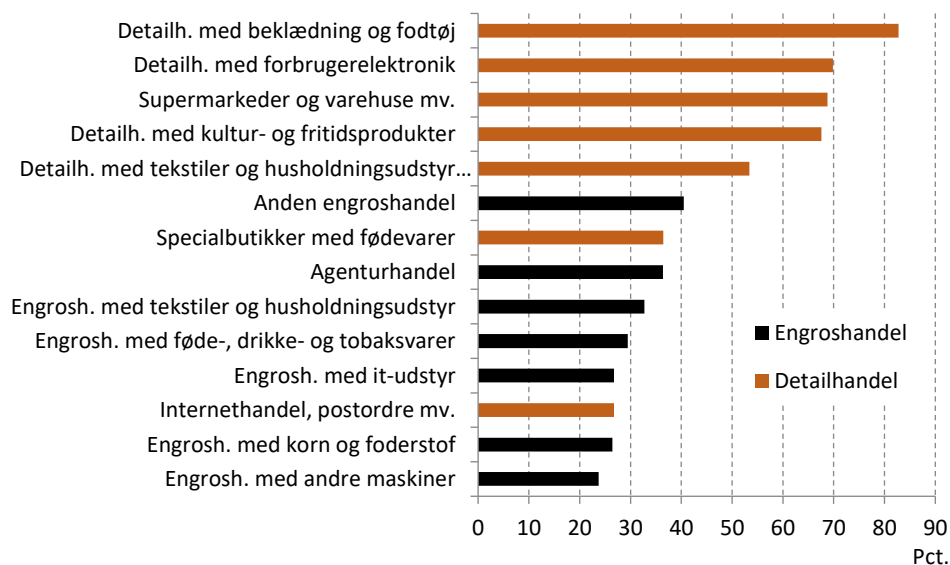
Figur 12 Handelsbeskæftigede som andel af beskæftigelse i branchen (fuld tid), 2016

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, som andel af private lønmodtagere i branchen.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Der er fortsat stor variation i, hvilke handelsbrancher, der har den største koncentration af handelsbeskæftigede, og det er fortsat detailhandelsbrancherne, der har de største andele, jf. Figur 13.

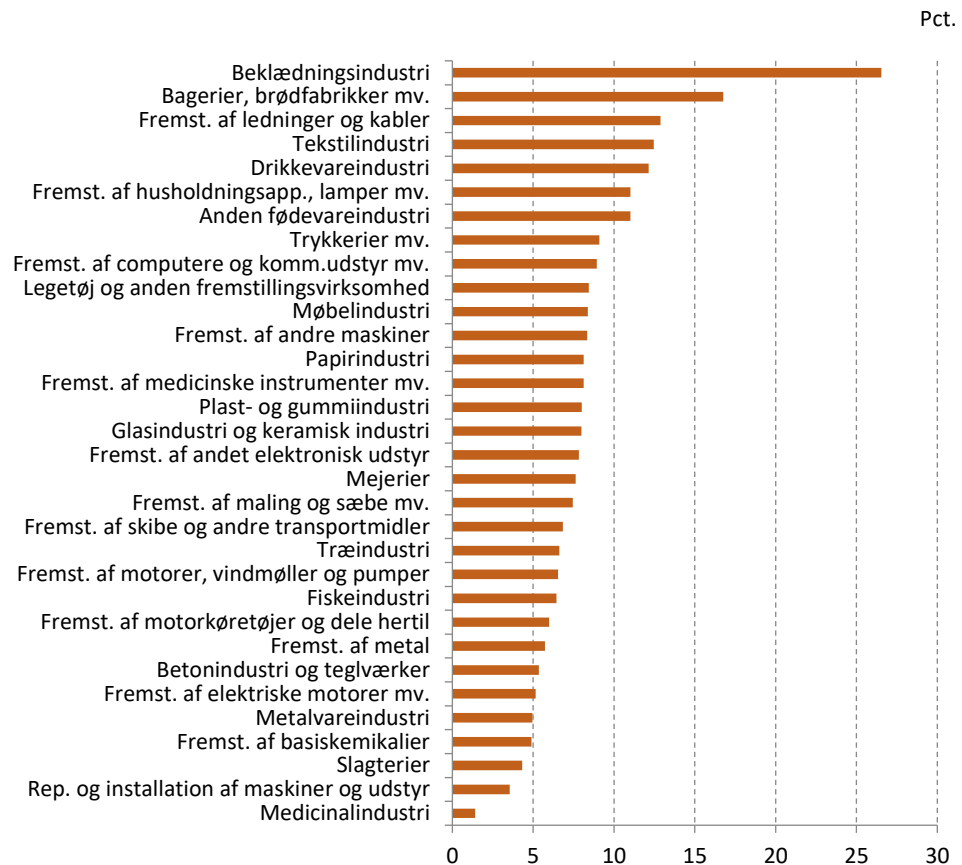
Figur 13 Handelsbeskæftigede som andel af beskæftigelse i underbrancher (fuld tid), 2016

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, som andel af private lønmodtagere i branchen.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre

En opdeling af industriens underbrancher viser overordnet de samme tendenser til koncentration af de handelsbeskæftigede, som hovedrapporten, Figur 14. Bagerier og brødfabrikker har haft den mest bemærkelsesværdige ændring i andelen af beskæftigede, som er handelsbeskæftigede, nemlig et fald på ca. 9 pct.point fra 26 pct. til knap 17 pct. Det viser, at denne industribranche i særlig grad bruger handelsbeskæftigede, som er deltidsansatte med lave timetal.

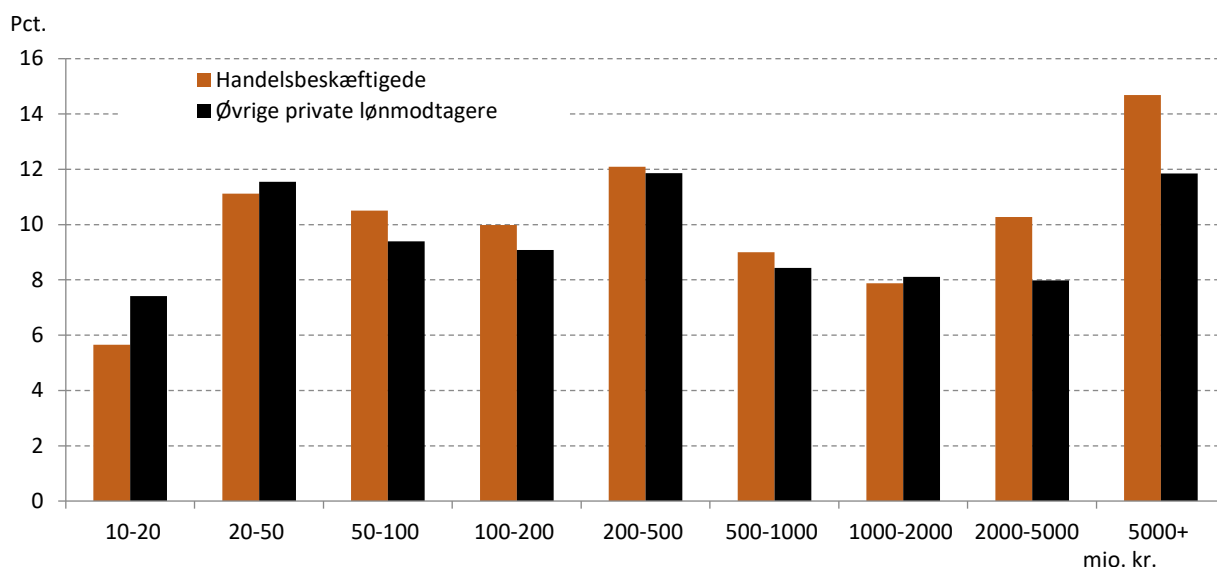
Figur 14 Handelsbeskæftigede som andel af beskæftigelse i industrien (fuld tid), 2016

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, som andel af private lønmodtagere i branchen.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Handelsbeskæftigede er fortsat mest hyppige i de meget store virksomheder, jf. Figur 15, og tilsvarende mindre hyppige i de allermindste virksomheder jf. Figur 16.

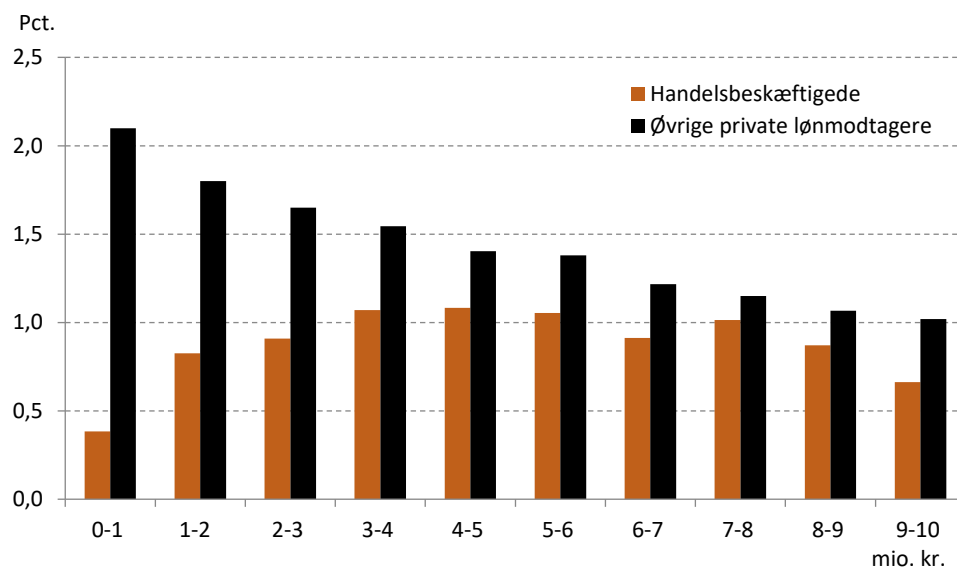
Figur 15 Fordeling af beskæftigede (fuld tid) på virksomhedsomsætning over 10 mio. kr., 2016

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Som andel af det samlede antal private lønmodtagere i kategorien, opgjort efter fuldtidspersoner. Der ses bort fra virksomheder af ukendt størrelse. Figur 15 og Figur 16 og summerer dermed til 100 pct.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 16 Beskæftigede (fuld tid) fordelt på virksomhedsomsætning under 10 mio. kr., 2016

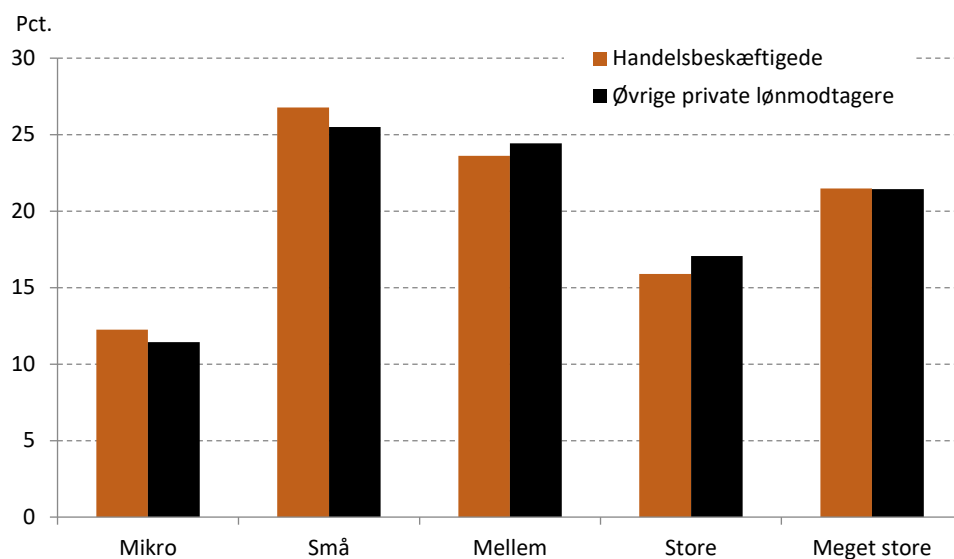

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Som andel af det samlede antal private lønmodtagere i kategorien, opgjort efter fuldtidspersoner. Der ses bort fra virksomheder af ukendt størrelse. Figur 15 og Figur 16 summerer dermed til 100 pct.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Ser man på, hvordan de beskæftigede er fordelt på virksomhedsstørrelse opgjort ved virksomhedernes årsværk, så er fordelingen for de handelsbeskæftigede meget tæt på fordelingen for de øvrige private lønmodtagere, jf. Figur 17.

Figur 17 Beskæftigede (fuld tid) fordelt på virksomhedsstørrelse 2016

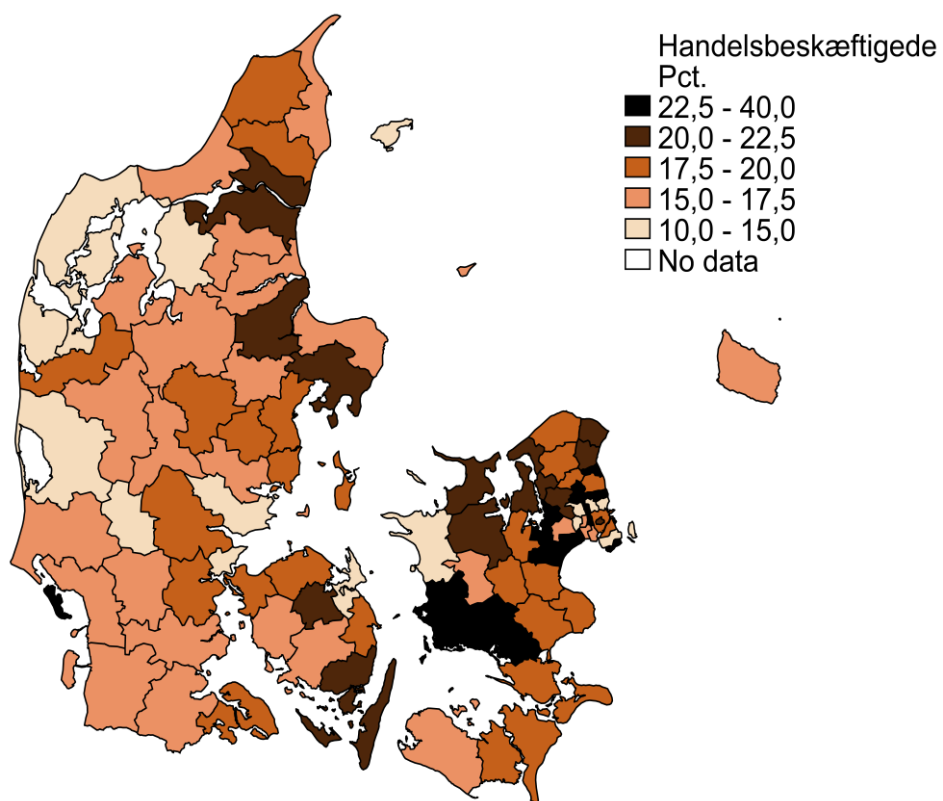

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Fordelt efter fuldtidspersoner. Mikrovirksomheder = 0-9 årsværk, små virksomheder = 10-49 årsværk, mellemstore virksomheder = 50-249 årsværk, store virksomheder = 250-999 årsværk, meget store = 1000+ årsværk.

Kilde: Danmarks Statistisk registre og egne beregninger.

Den geografiske fordeling viser fortsat, at handelsbeskæftigede er bredt funderet i hele landet, også når der ses på de fuldtidsbeskæftigede, jf. Figur 18.

Figur 18 Handelsbeskæftigedes (fuld tid) andel af private lønmodtagere i kommunen, 2016

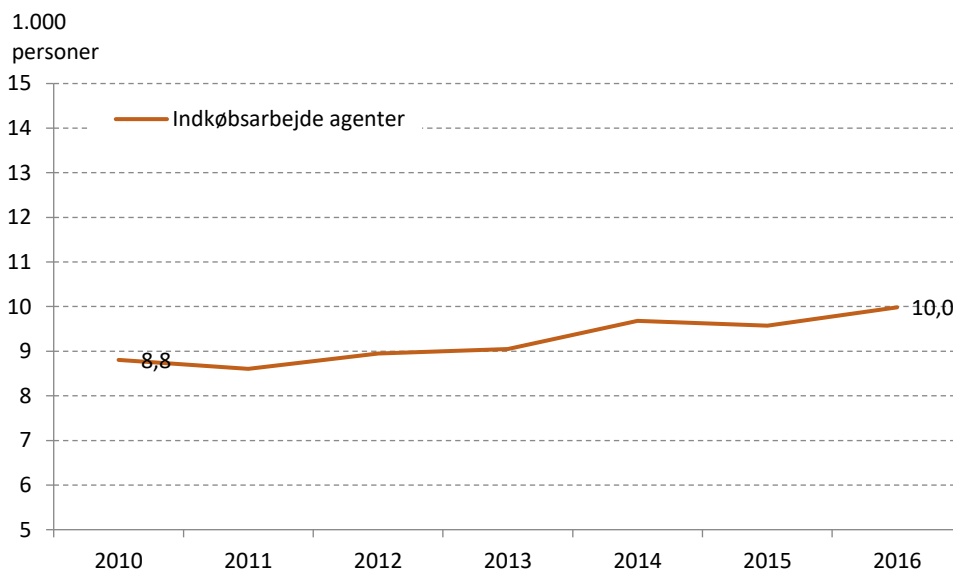

Anm.: Se anmærkning til figur 1 og 2. Som andel af private lønmodtagere i kommunen.
Kilde: Danmarks Statistisk registre og egne beregninger.

3. Indkøbsarbejde agenter

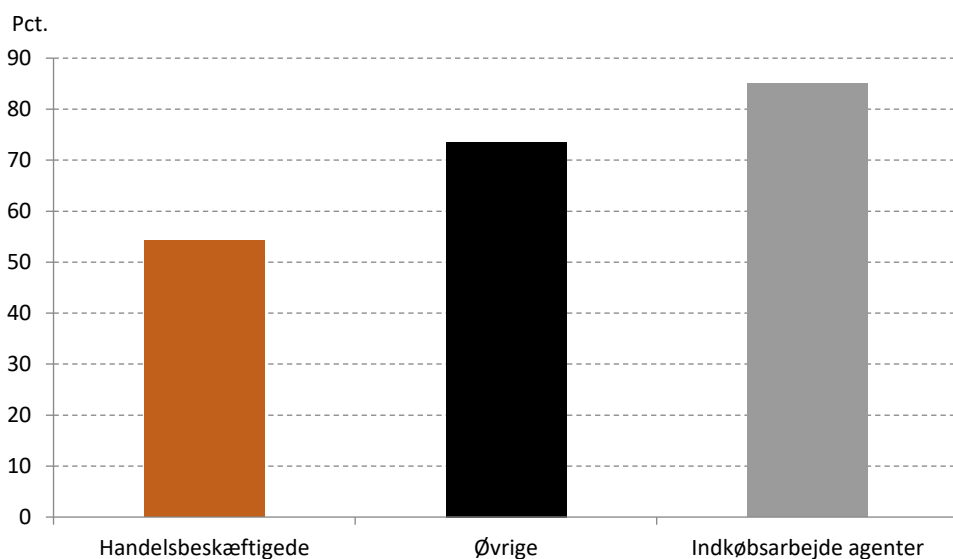
Dette afsnit viser figurer for den del af de handelsbeskæftigede, som findes i gruppen "indkøbsarbejde agenter". Jf. hovedrapporten og Figur 19 udgjorde disse ca. 10.000 beskæftigede i 2016. Antallet er opgjort som beskæftigede hoveder uanset beskæftigelsesomfang. Tallene for indkøbsarbejde agenter skal sammenlignes med "Mange handelsbeskæftigede arbejder uden for traditionelle handelsbrancher", Kraka (2019).

Figur 19 Antal handelsbeskæftigede i gruppen indkøbsarbejde agenter

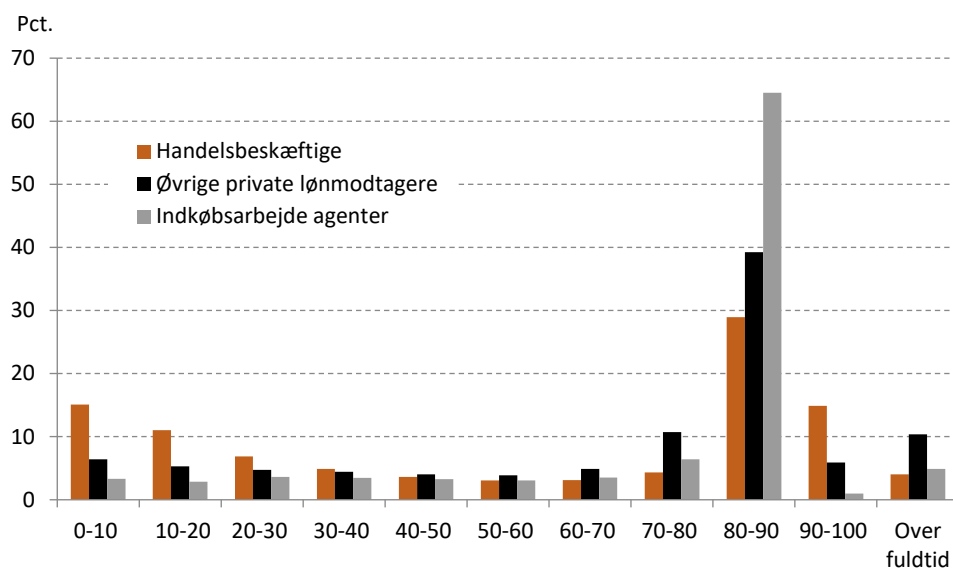
Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 20 Gennemsnitlig beskæftigelsesgrad for private lønmodtagere 2016

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

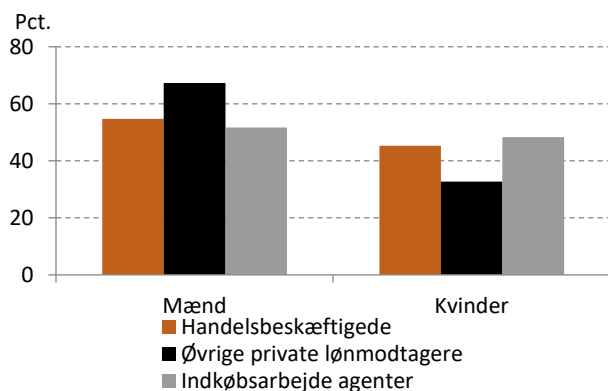
Figur 21 Fordeling af lønmodtageres beskæftigelsesomfang, andel af fuldtidsstilling 2016

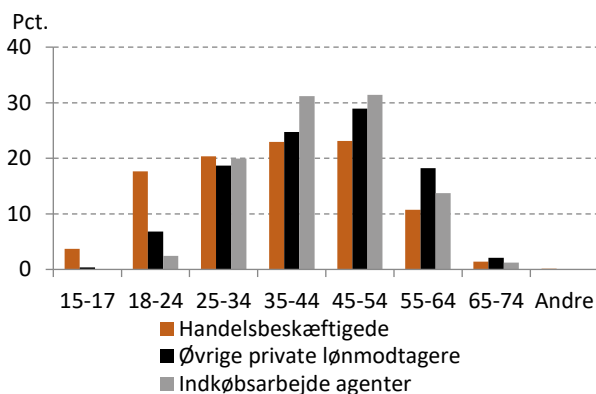
Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 22 Køns- og aldersfordeling for handelsarbejdere sammenlignet med øvrige private lønmodtagere

a) Kønsfordeling

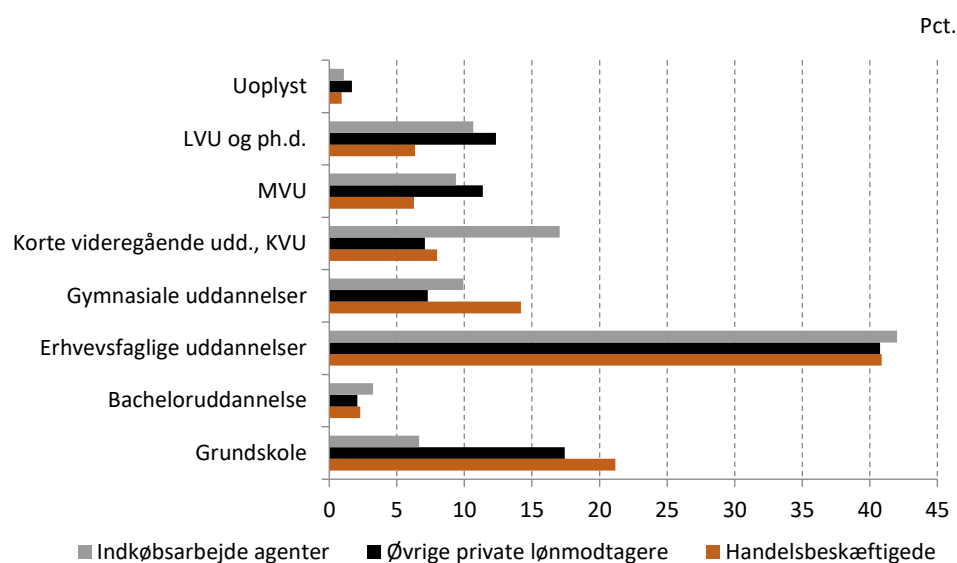
b) Aldersfordeling

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Gruppen af andre aldre dækker personer under 15 og over 74 samt ganske få personer, hvor alderen ikke fremgår af data.

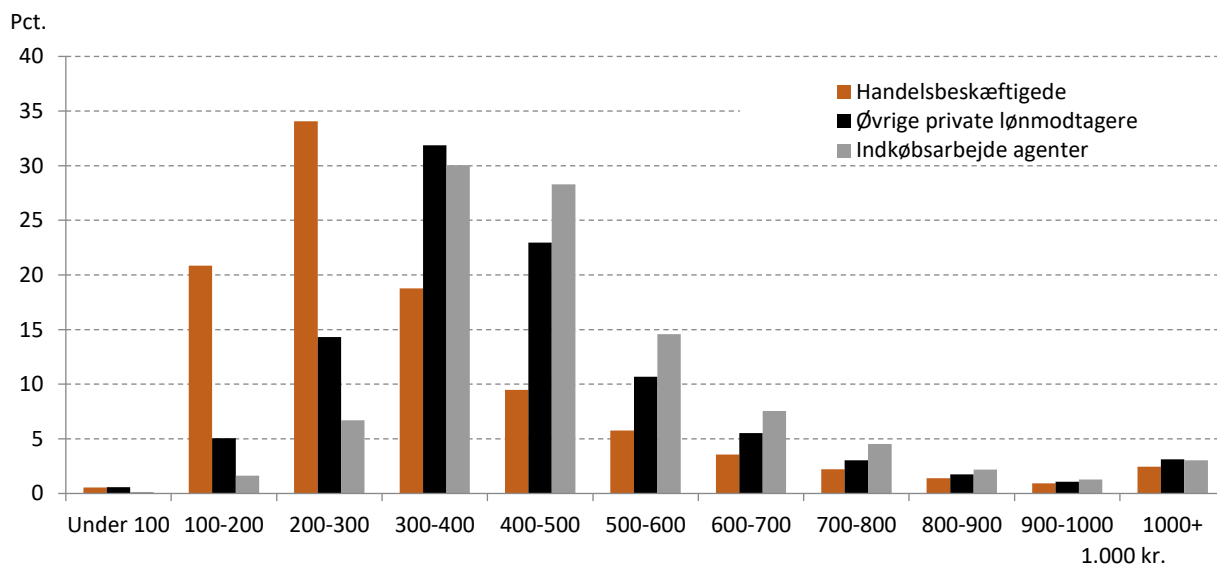
Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 23 Uddannelsesfordeling for beskæftigede 2016

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

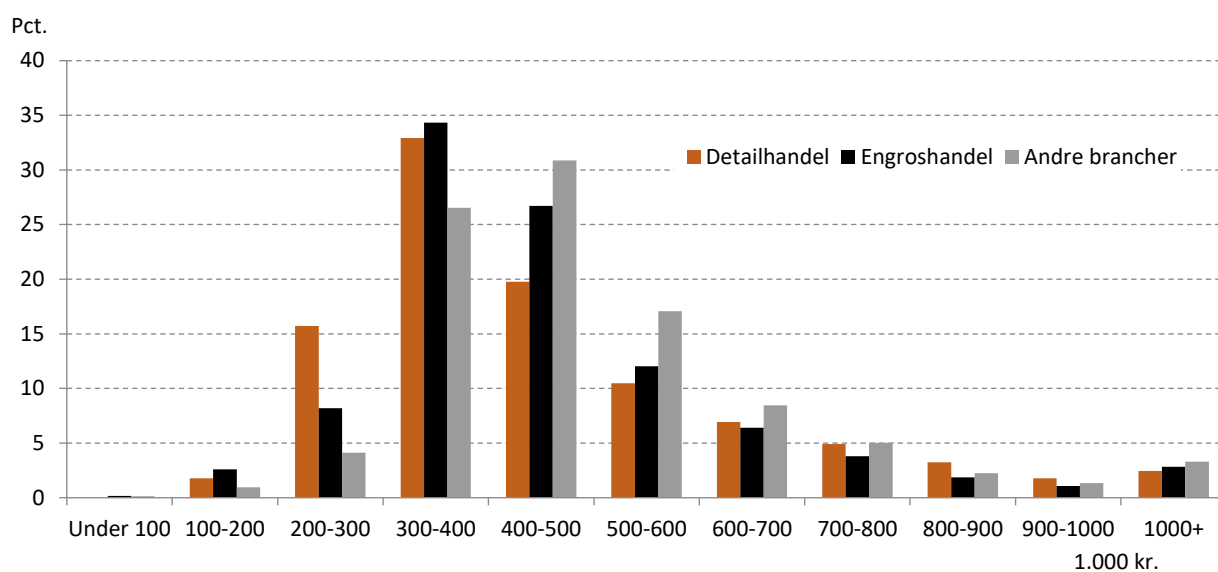
Figur 24 Fordeling af beskæftigedes indtægt i 1.000 kr. 2016, omregnet til fuldtidsårsløøn

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Omregnet til løn for en fuldtidsperson ved at dividere den opgjorte lønindtægt med beskæftigelsesgraden.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

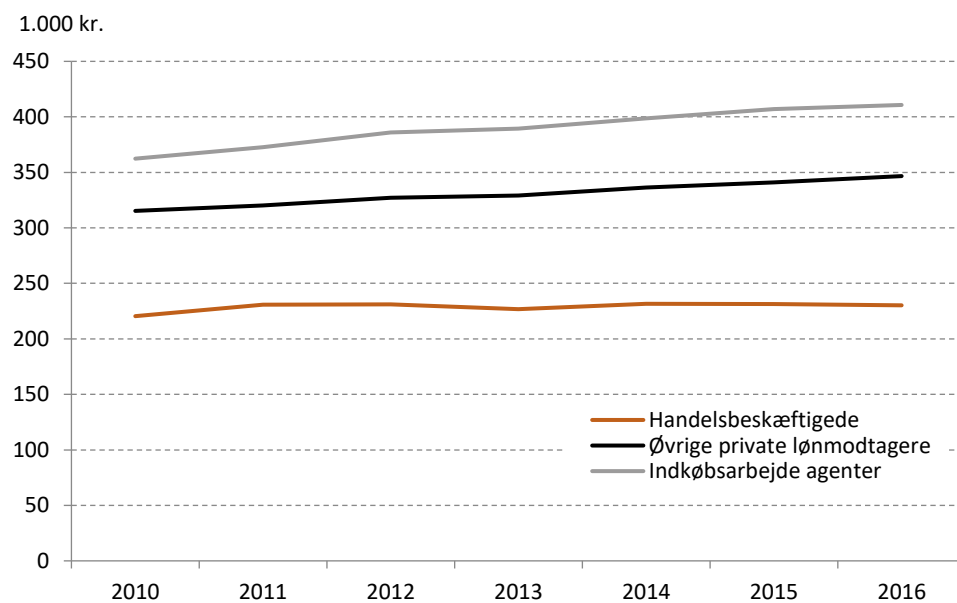

Figur 25 Indkøbsarbejde agenteres indtægt i 1.000 kr. 2016, omregnet til fuldtidsårsløn

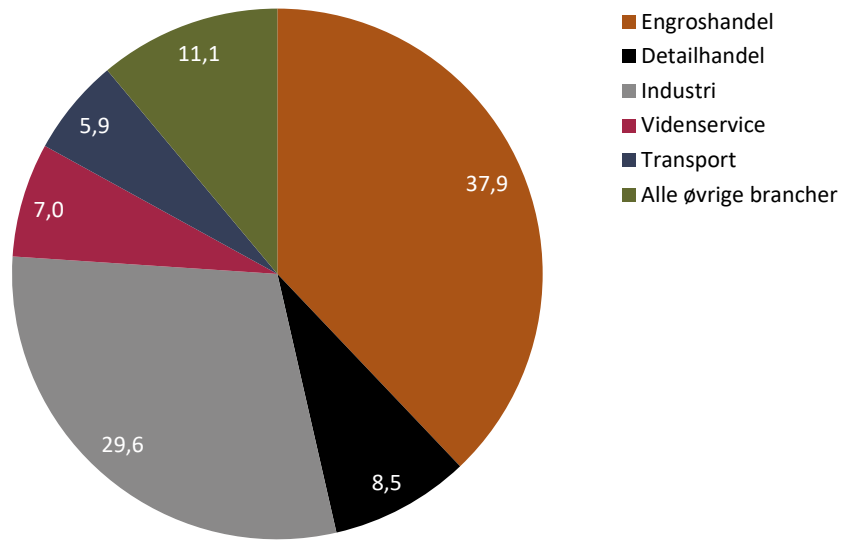
Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Omregnet til løn for en fuldtidsperson ved at dividere den opgjorte lønindtægt med beskæftigelsesgraden.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 26 Gennemsnitsløn for beskæftigede 2010-2016, omregnet til fuldtidsårsløns

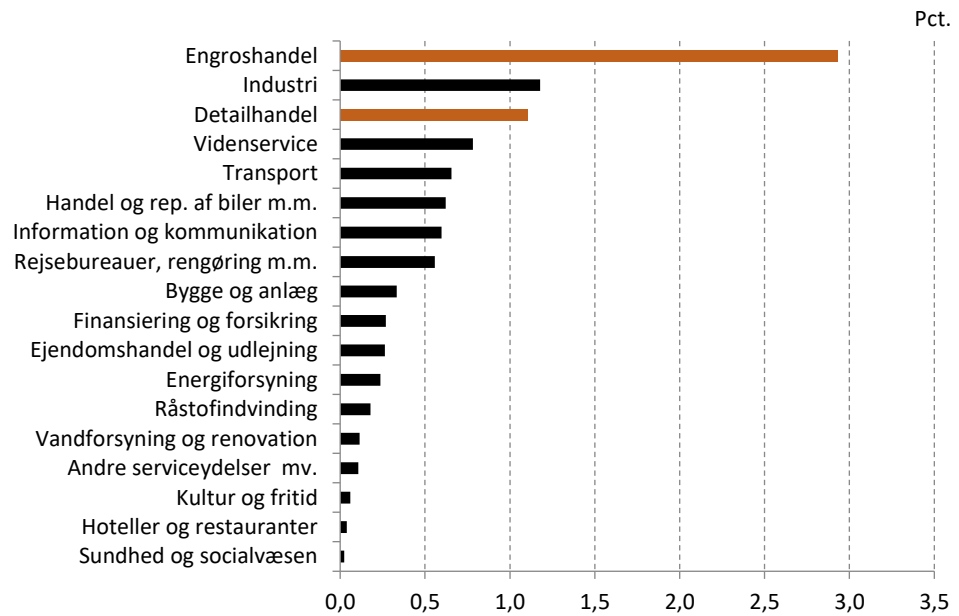
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 27 Andel af indkøbsarbejde agenter på overordnede brancheniveauer (pct.)

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019).
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 28 Indkøbsarbejde agenter som andel af beskæftigelse i branchen, 2016

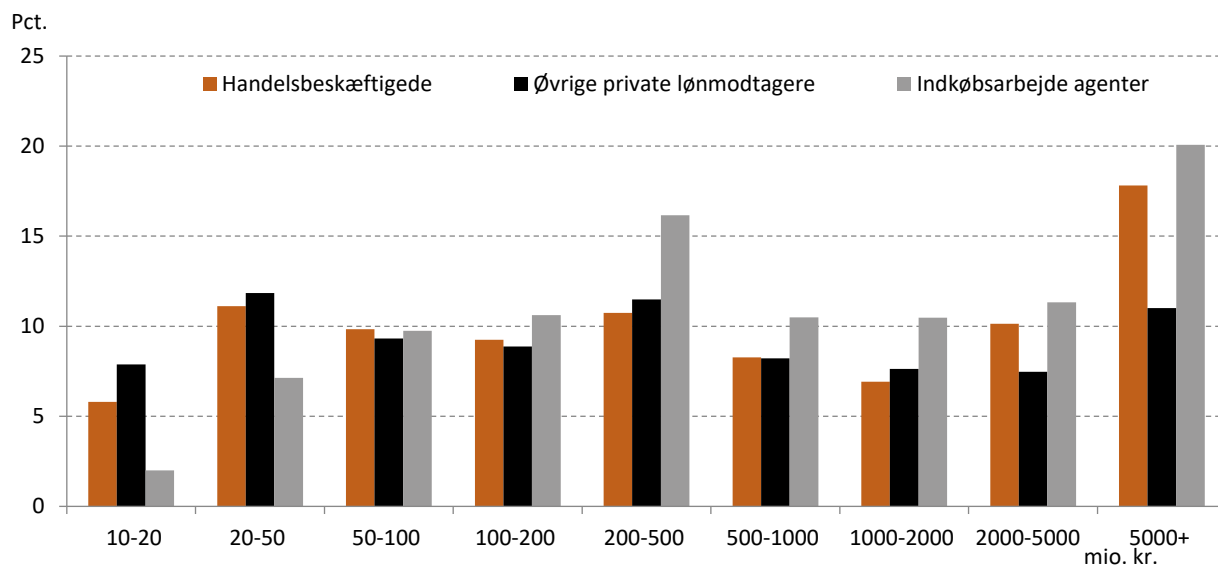
Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, som andel af private lønmodtagere i branchen.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 29 Indkøbsarbejde agenter som andel af beskæftigelse i underbrancher, 2016

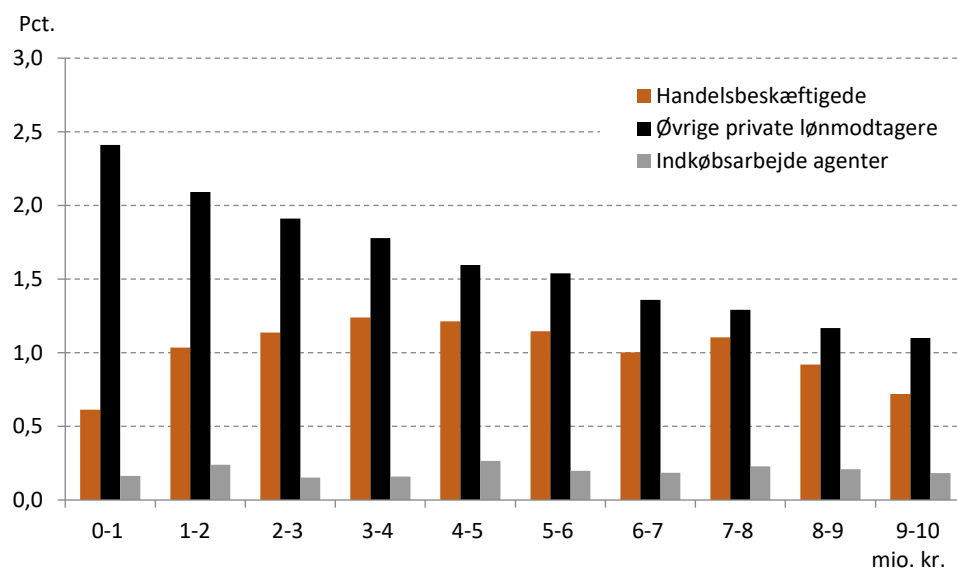
Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, som andel af private lønmodtagere i branchen.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 30 Fordeling af beskæftigede på virksomhedsomsætning over 10 mio. kr., 2016

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Som andel af det samlede antal private lønmodtagere i kategorien, opgjort efter fuldtidspersoner. Der ses bort fra virksomheder af ukendt størrelse. Figur 30 og Figur 31 og summerer dermed til 100 pct.
 Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

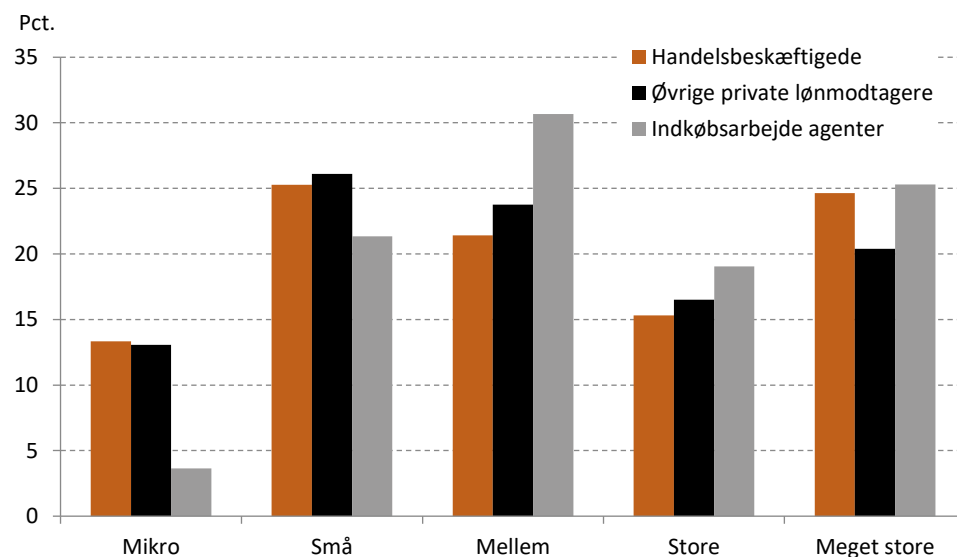
Figur 31 Beskæftigede fordelt på virksomhedsomsætning under 10 mio. kr., 2016

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Som andel af det samlede antal private lønmodtagere i kategorien, opgjort efter fuldtidspersoner. Der ses bort fra virksomheder af ukendt størrelse. Figur 30 og Figur 31 og summerer dermed til 100 pct.

Kilde: Danmarks Statistiks registre og egne beregninger.

Figur 32 Beskæftigede fordelt på virksomhedsstørrelse 2016

Anm.: Se i øvrigt rapporten Kraka (2019). Fordelt efter fuldtidspersoner. Mikrovirksomheder = 0-9 årsværk, små virksomheder = 10-49 årsværk, mellemstore virksomheder = 50-249 årsværk, store virksomheder = 250-999 årsværk, meget store = 1000+ årsværk.

Kilde: Danmarks Statistisk registre og egne beregninger.